

התוכנית לקרימינולוגיה בלימודי תואר שני

תוכנית זו, המכוונת להענקת ידע תיאורטי מעמיק במדע הקרימינולוגיה לכל רוחבו, מוצעת במסלול עם תזה וללא תזה, עם אפשרות להתמחות ספציפית במגמה "תשאול בחקירה פלילית" או במגמה "נוירוקרימינולוגיה".

מגמת תשאול בחקירה פלילית

החקירה הפלילית היא תחום עניין מרכזי בקרימינולוגיה, והתשאול הפרונטלי נמצא בליבת החקירה. הלימודים במגמה "תשאול וחקירה פלילית" של תוכנית קרימינולוגיה מקנים ללומדים בה התמחות ספציפית בתחום ייחודי זה, ומעניקים להם ידע תיאורטי ויישומי מעמיק לגבי הפקת מידע והערכת מידע, שני הרכיבים המרכזיים של התשאול. במסגרת הלימודים במגמה, נחשפים הסטודנטים לכלים ולטכניקות עדכניים ומבוססי ראיות (Evidence-based) לאיסוף ולהערכה של מידע בחקירת חשודים, מתלוננים, עדים וקורבנות, וכן לאבחון שקרים, לביסוס אמיתות וליישומי פרופילאות. הלימודים בתוכנית מקנים מעטפת תיאורטית של תחומי הידע העומדים בבסיס רכיבי התשאול, כגון חקר האישיות, זיכרון יישומי ותהליכי קבלת החלטות. תוכנית הלימודים של המגמה משלבת את גוף הידע שנצבר בספרות המדעית עם גוף הידע מבוסס הניסיון של השטח, ובכך מקנה פרספקטיבה שלמה על התחום.

במחלקה לקרימינולוגיה מתקיים מחקר אינטנסיבי בנושא התשאול בחקירה הפלילית, תוך שיתופי פעולה בינלאומיים רציפים עם מעבדות המחקר המובילות בעולם. מגמת הלימוד תאפשר לסטודנטים לתארים מתקדמים במחלקה לקרימינולוגיה להשתלב במחקר ולפתח קריירה אקדמית בתחום זה.

הלימודים במגמה "תשאול בחקירה פלילית" מתקיימים במסלול עם תזה וללא תזה, ובכך מתאימים הן למבקשים לעסוק במחקר בתחום והן למבקשים לעסוק בפועל בחקירות פרונטאליות במשטרה ובגופים בטחונים נוספים, וכן במגזר הציבורי והפרטי.

מגמת נוירוקרימינולוגיה

תוכנית הלימודים במגמה מציעה הבנה ייחודית ומתקדמת של פשיעה והתנהגויות אנטי-סוציאליות מנקודת מבט נוירו-ביולוגית ונוירו-פיזיולוגית. הידע המצטבר בתחום והחידושים הטכנולוגיים בשיטות מחקר של המוח האנושי, מאפשרים לימוד מעמיק ומקיף של מגוון התנהגויות אנטי-סוציאליות, ביניהן, התמכרויות, אלימות ועבריינות.

במסגרת הלימודים במגמה, יילמדו הסטודנטים תיאוריות של מדעי החברה יחד עם אלה של מדעי המוח, תוך חשיפה לטכניקות ומתודולוגיות מחקר מתחום מדעי המוח, כגון: שיטות דימות שונות שבאמצעותן ניתן להפיק מידע על המבנה האנטומי של המוח ועל הפעילות המוחית (EEG, ERP, MRI), גנטיקה מולקולרית ואפיגנטיקה. תנתן סקירה מקיפה על הקשר בין המוח כאיבר הראשי במערכת העצבים לבין תפקודים קוגניטיביים ורגשיים מרכזיים המיוחסים להתנהגויות פרו-חברתיות ואנטי-חברתיות, כגון, עיבוד וזיהוי רגשות, וויסות רגשות, תהליכי קשב ושליטה קוגניטיבית, אימפולסיביות ואמפתיה. בנוסף לאלה, הסטודנטים ייחשפו לשיטות אימון של נוירופידבק, ביופידבק, מיינדפולנס, ותנועות מוטוריות, המתבססות על הפלסטיות (גמישות) המוחית לפיה, ניתן לשנות את החיווט במוח באמצעות אימון מוחי ובכך לשנות דפוסי התנהגות בלתי רצויים ולחזק דפוסי התנהגות רצויים.

הלימודים במגמת "נוירוקרימינולוגיה" מתקיימים במסלול עם תזה וללא תזה. המגמה מתאימה לבוגרי תארים מדיסציפלינות שונות במדעי החברה ובמדעי החיים ולאנשי מקצוע (בעלי תואר ראשון) במגזר הציבורי או הפרטי, אשר נחשפים לאוכלוסיות של קטינים ומבוגרים בסיכון, נפגעי עבירות וקבוצות בסיכון להזרה חברתית. בין היתר, היא מתאימה לעובדים בגופים כגון זרועות הביטחון, הרווחה והבריאות, חסות הנוער, רשות לשיקום האסיר, עמותות והוסטלים, שב"ס ומשטרה.

למעוניינים במסלול מחקרי עם תזה, לימודי נוירוקרימינולוגיה יספקו הזדמנויות למחקר בין-תחומי המאחד את הביולוגיה, הפסיכולוגיה והקרימינולוגיה לתחום ידע אחד, תוך אפשרות להשתלבות במחקר מתקדם במסגרת לימודי התואר השלישי ולפיתוח קריירה אקדמית. למעוניינים במסלול ללא תזה, הידע המוקנה בתוכנית עשוי לסייע בבניה של דרכי התערבות לצמצום התנהגות עבריינית על גווניה השונים, למניעת עבריינות חוזרת ולחיזוק תחושת המוגנות והביטחון של נפגעי העבירה, ובכך לתרום לשדה האכיפת-טיפול-שיקומי.

הכשרה מחקרית ייחודית ועתודה אקדמית במסלול עם תזה

במסלול עם תזה בתוכנית קרימינולוגיה אנו מכשירים את הסטודנטים לעיסוק במחקר בתחום הרחב של מדע הקרימינולוגיה (ללומדים בתוכנית קרימינולוגיה, אך לא במגמת תשאול בחקירה פלילית), או ספציפית בתחום ה"תשאול בחקירה הפלילית" (ללומדים בתוכנית קרימינולוגיה במגמת תשאול בחקירה פלילית) או בתחום ה"נוירו-קרימינולוגיה".

הסטודנטים רוכשים כלים ומיומנויות אקדמיות (כגון, פרזנטציות בכנסים, כתיבת מאמרים ובקשות למימון מחקר), פיתוח חשיבה, מצוינות ויצירתיות אקדמית שיאפשרו תכנון וניהול מחקר עצמאי, חדשני ובעל חשיבות תיאורטית או יישומית.

סטודנטים מצטיינים יכולים להשתלב בלימודים לדוקטורט במסלול הישיר או המשולב במחלקה. פרטים אודות המסלול הישיר או המשולב לדוקטורט [בקישור זה](#).

מסגרת הלימודים

משך הלימודים : שנתיים.

הלימודים מתקיימים : יום בשבוע בקמפוס (יום רביעי).

בתוכנית זו קיימים שישה מסלולי לימוד :

- ✓ תוכנית קרימינולוגיה עם תזה, בהיקף 24 נ"ז (12 ש"ש)
- ✓ תוכנית קרימינולוגיה בלי תזה, בהיקף 36 נ"ז (18 ש"ש)
- ✓ תוכנית קרימינולוגיה עם תזה במגמת "תשאול בחקירה פלילית", בהיקף 24 נ"ז (12 ש"ש)
- ✓ תוכנית קרימינולוגיה בלי תזה במגמת "תשאול בחקירה פלילית", בהיקף 36 נ"ז (18 ש"ש)
- ✓ תוכנית קרימינולוגיה עם תזה במגמת "נוירו-קרימינולוגיה", בהיקף 24 נ"ז (12 ש"ש)
- ✓ תוכנית קרימינולוגיה בלי תזה במגמת "נוירו-קרימינולוגיה", בהיקף 36 נ"ז (18 ש"ש)

חובות נוספים

יש למלא את חובות הלימודים האוניברסיטאיים (שאינם לימודי קרימינולוגיה), כגון: יהדות ואנגלית. פירוט ניתן למצוא באתר האוניברסיטה.

קורסי השלמה עבור מי שלא למדו קרימינולוגיה בתואר ראשון

בעלי תואר ראשון במקצוע שאינו קרימינולוגיה יתבקשו ללמוד בשנתם הראשונה ללימודי התואר השני, את הקורסים הבאים (כל הקורסים מרוכזים ביום ראשון):

שם הקורס	מספר הקורס	מספר שעות שנתיים (ש"ש)
תיאוריות בקרימינולוגיה	73-100-01	2
תורת הענישה: איפיוני הענישה הפלילית	73-112-01	1
תורת הענישה: דרכי הענישה הפלילית	73-113-01	1
הסייגים לאחריות הפלילית	73-115-01	1
דיני עונשין	73-116-01	1

הערות:

- יישקל מתן פטור למי שלמדו קורס זה או אחר.
- יש לסיים את קורסי ההשלמה בשנה הראשונה לתואר, בממוצע של 85 לפחות במסלול עם תזה ובממוצע של 82 לפחות במסלול ללא תזה, כתנאי להמשך הלימודים.
- בעלי תואר ראשון שלימודיהם לא כללו קורסים מתודולוגיים, והמעוניינים ללמוד במסלול עם תזה, יחויבו בקורסי השלמה נוספים.

תנאי קבלה

- א. תואר ראשון בקרימינולוגיה. ניתן להתקבל גם על סמך תואר ראשון בתחומים אחרים, בכפוף לדרישות ההשלמה.
- ב. ציון ממוצע של 85 לפחות בלימודי התואר הראשון במסלול עם תזה וציון ממוצע של 80 לפחות בלימודי התואר הראשון במסלול ללא תזה.
- ג. שתי חוות דעת אקדמיות המעידות על התאמת המועמד לתוכנית. הממליצים ימלאו את **טופס חוות הדעת הנמצא כאן**, והוא יישלח אוטומטית למזכירות המחלקה.
- ד. השתתפות בראיון מקדים.

סגל ההוראה ומערכת השעות

בתוכנית לקרימינולוגיה מלמדים רבים מחברי הסגל של המחלקה, וכך הסטודנטים נחשפים לחוקרים בתחומים שונים. קורסי הליבה של המגמה "**תשאול בחקירה פלילית**" (הפקת מידע בחקירה פלילית, ו- הערכת מידע בחקירה פלילית) מועברים על ידי ראש התוכנית - פרופ' גלית נהרי, מומחית בתשאול, רמייה וגילוי שקרים. בשני קורסי הליבה, משולבים מומחים מהשטח כמרצים אורחים. בכך, נחשפים הסטודנטים לתיאוריות וכלים מדעיים בהקשר של המציאות בה

הם מיושמים. בנוסף על אלה, יילמדו סדנה לגבי הפסיכולוגיה של הקשר התשאולי בין הנחקר לחוקר, הקשבה אקטיבית בתשאול, סוגיות של זכרון יישומי וויקטימולוגיה פורנזית. קורס הליבה של המגמה "נוירוקרימינולוגיה" מועבר על ידי ראש המגמה – ד"ר רותם לשם, מומחית בחקר מנגנונים מוחיים שבבסיס תפקודים ניהוליים וקוגניטיביים, במיוחד קשב, שפה ורגש בהקשר של התנהגויות בסיכון (פשיעה, אלימות). בנוסף לכך, ייחשפו הסטודנטים לתכנים הקשורים בשיטות טיפול כגון נירופידבק וביופידבק, שיטות הדמיה מוחיות (MEG, PET, s/fMRI, EEG) והיבטים קוגניטיביים נוספים העומדים בבסיס התנהגויות אנטי-סוציאליות ופרו-סוציאליות.

מערכת השעות לשנה"ל תשפ"ג

יצירת קשר

- לשאלות בתחום המנהלתי ניתן לפנות למזכירות המחלקה לקרימינולוגיה בטלפון: 03-5318221 או בדוא"ל: criminology.ma@biu.ac.il
- לשאלות בתחום האקדמי ניתן לפנות לראש התוכנית, פרופ' גלית נהרי, בדוא"ל: galit.nahari@biu.ac.il